

Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen

Klaagschriftnummer: K/21.00015

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen behandelt het klaagschrift dat op 29 oktober 2021 is binnengekomen bij de klachtencommissie. De klacht is ingediend door klaagster. De klacht richt zich tegen de beslissing om verplichte zorg te verlenen aan klaagster in de vorm van medicatie. De voor behandeling verantwoordelijke personen zijn verweerder 1 en verweerder 2. In het klaagschrift heeft klaagster verzocht om schorsing van de beslissing.

Verloop van de klachtprocedure

Het klaagschrift is ontvangen op 29 oktober 2021. Klaagster heeft in het klaagschrift de klachtencommissie toestemming verleend voor dossierinzage. In het klaagschrift is opgenomen dat verweerder 1 bereid is te wachten met uitvoering van de verplichte zorg tot de uitspraak van de Regionale Klachtencommissie Wvggz Groningen. De toelichting van de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) is ontvangen op 8 november 2021. Klaagster heeft tevens een toelichting geschreven, deze is ontvangen op 8 november 2021. De schriftelijke reactie van verweerder op de klacht is ontvangen op 10 november 2021.

Schriftelijke stukken (klachtdossier):

- Klaagschrift, inclusief bijlage door klaagster geschreven, dd. 29 oktober 2021;
- Verweerschrift dd. 8 november 2021;
- Toelichting patiëntenvertrouwenspersoon dd. 8 november 2021;
- Toelichting klaagster, ontvangen op 8 november 2021

Partijen hebben een afschrift van elkaars stukken ontvangen.

Inzage van het patiëntdossier van klaagster heeft, met toestemming van klaagster, voorafgaand aan de zitting plaatsgevonden.

In verband met de beperkende maatregelen omtrent het Covid-19 virus heeft de zitting plaatsgevonden door middel van een beeldbel-verbinding.

Hoorzitting van 11 november 2021. Hieraan namen deel:

- klaagster, bijgestaan door de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) en verpleegkundige;
- verweerders, bijgestaan door de casemanager AFDN;

en voor de klachtencommissie:

- de waarnemend voorzitter klachtencommissie;
- de psychiater, lid klachtencommissie;
- de GGZ-agoog, lid klachtencommissie;

Voor de verslaglegging nam de ambtelijk secretaris klachtencommissie, deel.

Met toestemming van partijen luisterde de heer mr. R.T., advocaat, mee in het kader van het voornemen om patiënten waarbij verplichte zorg is aangekondigd te kunnen bijstaan.

De inhoud van het klaagschrift en de schriftelijke reacties van partijen wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd.

De klacht

Klaagster heeft, zakelijk en verkort weergegeven, het navolgende naar voren gebracht:

Klaagster vindt zichzelf geen gevaar voor haarzelf of anderen en zij is niet psychotisch. Zij is bij Lentis binnengekomen toen zij 15 jaar was en heeft een langlopende voorgeschiedenis van verschillende problemen en diagnoses, waaronder depressie, ADHD en een eetstoornis. Klaagster begon met antidepressiva, daarna kreeg zij antipsychotica en daarna microgynon. In 2018 kon klaagster niet slapen en was er sprake van een ziektebeeld van een randpsychose en een schizoïde stoornis. De doorslaggevende stoornis was dat klaagster niet kon slapen en werd haar olanzapine voorgeschreven door de psychiater. Klaagster had doorgegeven dat zij tinnitus had, daarvoor was ze bij de KNO-arts geweest en door de tinnitus kon zij niet slapen. Elk gezond mens die ineens tinnitus krijgt en daardoor niet kan slapen, wordt een beetje gek. Klaagster vermoedt dat zij door de olanzapine een tijdlang wel heeft kunnen slapen, daarom heeft ze de medicatie ook ingenomen gedurende ongeveer drie jaar. Ook gebruikte ze dexamfetamine in verband met ADHD-klachten. Overdag voelde zij zich niet goed, ze voelde zich suf door de medicatie. In die periode heeft klaagster onethische dingen gedaan, ze kwam in aanraking met de reclassering vanwege diefstallen, maar zij herkende zichzelf daar helemaal niet in. Toen is ze de medicatie gaan afbouwen. Inmiddels denkt klaagster dat de olanzapine je tot rust brengt en de dexamfetamine je alert houdt.

Nu heeft klaagster via de huisarts een gehoorapparaat gekregen, dat helpt haar goed voor de klachten van de tinnitus. Voor de opname durfde klaagster niet alleen thuis te zijn, zij ging dan veel naar het centrum van Groningen omdat zij het leuk vond om er op uit te gaan. Klaagster heeft financiële problemen, zij heeft enkele honderden euro's schuld. Zij heeft zich enige tijd terug op eigen initiatief gemeld bij de Kredietbank, deze waren eerst wat terughoudend en wilden een regeling afspreken. Daarop werd klaagster opgenomen in de Kliniek Groningen en heeft haar casemanager van de AFPN haar voorgesteld aan de maatschappelijk werkster van het AFPN. De maatschappelijk werkster stelde klaagster voor budgetbeheer aan te vragen voor klaagster. Klaagster is hier akkoord mee gegaan en de aanvraag hiervoor loopt.

Klaagster is van mening dat de medicatie die wordt voorgeschreven, naarmate deze in de loop van de dag uitwerken, hetzelfde effect hebben als geteisterde, overmoedige mannen op een vrouw zoals klaagster die sinds haar herstel in toenemende mate vertrouwd is geraakt met haar unieke, intuïtieve en ethisch verantwoorde manier van handelen. Wanneer zij de medicatie opnieuw zou gaan gebruiken zou ze, wanneer deze in de loop van de dag uitwerken, niet de confrontatie aangaan met heersende vormen van dreiging voor het bestaan maar er voor weglomen met als consequentie dat dit haar op de lange termijn alleen maar meer schade toebrengt. Het is de wens van klaagster om samen met een man die haar dierbaar is de structuren achter alles wat goed is te verkennen. Daarvoor heeft zij haar intuïtie nodig, die optimaal functioneert zonder medicatie. Klaagster denkt soms dat zij met God praat, dat merkt zij vooral op plekken waar veel gebeurt en veel beweging is, daar moet je oplettend voor zijn. Sinds zij met hem praat kan zij slapen.

Klaagster was erg gespannen voor de zitting. De dag voor de zitting heeft klaagster veel nootjes gegeten, zij heeft veel zakken open gemaakt en naarmate de druk van buitenaf wordt verhoogd, ontstaat er meer ruimte tussen, klaagster heeft zich gefocust op deze ruimte en heeft het idee dat dit God is. Toch heeft klaagster verzocht om olanzapine te mogen gebruiken, zij heeft een tablet gekregen van de verpleging maar deze uiteindelijk weer teruggebracht.

Klaagster geeft aan dat zij graag de rust op zoekt, hoe gek dat ook klinkt. Nadat zij een gehoorapparaat kreeg, een goed gehoor kreeg en goed sliep, heeft zij meer de behoefte gekregen om overdag meer stil te zitten en rust te zoeken. Het is begrijpelijk dat je bij een gezonde leefstijl vanuit je eigen intentie bezig bent met dingen die je interessant vindt, en daardoor gaat het goed.

De pvp vult aan dat klaagster op eigen kracht wil herstellen van ingewikkeldheden door middel van een gezonde leefstijl.

Er was haar verteld dat levenslang medicatie gebruiken niet wenselijk is en daarom denkt klagerster dat zij zonder medicatie beter af is. Zij heeft de medicatie uitgespuugd omdat zij niet wist van de klachtenprocedure, dat vindt ze jammer. Zij wil graag eerlijk zijn tegen haar behandelaren en op die manier een goede behandelrelatie hebben.

Klagerster is van mening dat er niet is voldaan aan alle eisen die de Wvzgz stelt aan de uitvoering van verplichte zorg. Er is geen sprake van ernstig nadeel, veroorzaakt door een stoornis, dat verplichte zorg in de vorm van medicatie rechtvaardigt. Klagerster is van mening dat zij niet psychotisch is.

Klagerster is van mening dat een goede leefstijl verre is te prefereren boven medicatie en acht medicatie niet proportioneel.

Het verweer

Verweerders hebben, zakelijk en verkort weergegeven, het navolgende naar voren gebracht:

Vanaf 2013 heeft klagerster contact met Lentis en zij is gediagnosticeerd met boulimia nervosa, ADHD van het onoplettende subtype en een schizotypische persoonlijkheidsstoornis. Daarnaast zijn er aanwijzingen voor een stoornis in het gebruik van alcohol en/of cannabis. De eerste jaren van het contact met Lentis waren vooral gericht op de eetstoornis. In 2018 en 2019 is klagerster behandeld met antipsychotica voor paranoïde waanideeën, illusies en een angstige stemming (2018) en formele denkstoornissen (achterdocht) (2019), die na instelling op de medicatie in remissie waren. Sinds december 2020 heeft klagerster geen antipsychotica meer gebruikt.

In verband met meerdere diefstallen is klagerster in beeld gekomen bij de Ambulante Forensische Psychiatrie Noord (AFPN). Bij de behandeling van de strafzaak in verband met de diefstallen is door de rechtbank verplicht contact met de Reclassering opgelegd en geen verplichting tot behandeling. De reclassering heeft contact gezocht met het AFPN. Vanuit het AFPN is geprobeerd om met klagerster in contact te komen en vrijwillige zorg op te starten. Dit hield klagerster veelal af, maar in de contacten die er waren was het psychotisch toestandsbeeld wel zichtbaar. Omdat klagerster afspraken niet nakwam of afzegde is het contact vanuit de bemoeizorg (OGGZ) aangegaan. Ook dit verliep moeizaam. Het AFPN ontving meerdere signalen dat er sprake was van een psychiatrisch toestandsbeeld. Bij de intake was vrij snel duidelijk dat klagerster stemmen hoorde die haar slechte en goede adviezen gaven. De delicten die klagerster heeft gepleegd waren onder invloed van deze stemmen. Klagerster heeft geen netwerk waar zij een beroep op kan doen, sinds vorig jaar heeft zij verschillende ruzies gehad met haar ouders, zij heeft hen enkele maanden geleden met de dood bedreigd. In combinatie met de informatie over de voorgeschiedenis van klagerster, waaruit bekend is dat klagerster psychotische episodes heeft doorgemaakt waarbij het ziektebesef afwezig was, is besloten om een Zorgmachtiging aan te vragen. Tevens was immers bekend dat klagerster in eerdere psychotische episodes goed reageerde op behandeling met antipsychotica wat het toestandsbeeld heeft doen verbeteren. Tijdens het onderzoek voor het aanvragen van deze zorgmachtiging werd duidelijk dat er meerdere aanwijzingen van dreigend ernstig nadeel aanwezig waren, onder meer financiële problemen en wanorde in haar woning.

Op 20 oktober 2021 is de zorgmachtiging bekrachtigd door de rechtbank Noord Nederland waarna opname in de Kliniek Groningen is gestart. Gedurende de opname is er zichtbaar sprake van een vrouw met een floride psychotisch toestandsbeeld. Desorganisatie staat sterk op de voorgrond.

In gesprekken met klagerster hebben verweerders uitgelegd dat zij van mening waren dat medicatie haar zou helpen om meer structuur te krijgen in het weer oppakken van haar leven. In de periode van 20 tot en met 28 oktober 2021 dachten verweerders dat klagerster de oraal aangeboden medicatie innam onder toezicht van de verpleging. Er was een korte verbetering zichtbaar van het psychotisch toestandsbeeld. Na een aantal dagen ontstond echter de indruk dat het psychotisch beeld weer verslechterde en dit is sindsdien onveranderd. Op 28 oktober 2021 heeft klagerster bij de verpleging aangegeven dat zij de medicatie elke keer heeft uitgespuugd. Dit werd geobjectiveerd door de verpleging die bij controle van de kamer van klagerster pillen heeft aangetroffen.

In gesprekken daarover met verweerders toen opnieuw de vraag werd gesteld om vrijwillig orale medicatie in te nemen, gaf klaggster aan geen medicatie te willen nemen en dit niet nodig te hebben. Gezien de overtuigende afwijzing van klaggster van vrijwillige inname van medicatie en het persisterende psychotisch toestandsbeeld is besloten om te starten met medicatie in het kader van verplichte zorg. De uitvoeringsbeslissing is op 1 november 2021 door de geneesheer-directeur naar klaggster en haar advocaat gestuurd. Aangezien er geen sprake is van een acuut dreigend ernstig nadeel zijn verweerders bereid de start van de verplichte zorg op te schorten tot aan het oordeel van de Regionale klachtencommissie.

Overwegingen en conclusies van de klachtencommissie

Ten aanzien van de ontvankelijkheid en de bevoegdheid

Op grond van artikel 10:3 Wvggz kan de betrokkene, de vertegenwoordiger of een nabestaande van betrokkene een schriftelijke en gemotiveerde klacht indienen bij de klachtencommissie over de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van de in dat artikel opgesomde artikelen uit de Wvggz.

Juridische feiten

Op 20 oktober 2021 heeft de Rechtbank Noord-Nederland een beschikking Zorgmachtiging afgegeven ten aanzien van klaggster waarin onder meer de modaliteiten opnemen in accommodatie en het toedienen van medicatie, alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening zijn opgenomen. Op 21 oktober 2021 is klaggster het besluit in het kader van artikel 8:9 lid 3 van de geneesheer-directeur toegestuurd met daarbij de uitvoeringsbeslissing in het kader van artikel 8:9 lid 2 dd. 20 oktober 2021. Op 29 oktober 2021 heeft verweerster een uitvoeringsbeslissing inzake artikel 8:9 lid 2 geschreven ten aanzien van klaggster waarbij de verplichte zorg is uitgebreid met de modaliteit dat wanneer de voorgeschreven olanzapine smelttabletten geweigerd of uitgespuugd worden, de olanzapine via intramusculaire toediening zal worden gegeven in een dosering van in eerste instantie 10 mg. i.m.. De modaliteiten beperken van de bewegingsvrijheid, opname in accommodatie en uitoefenen van toezicht op betrokkene blijven onverminderd van kracht zoals aangezegd in de uitvoeringsbeslissing van 21 oktober 2021.

De klachtencommissie heeft op basis van de informatie uit het dossier en de schriftelijke reacties van partijen en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen als volgt geoordeeld:

De klachtencommissie ziet dat ter zitting de psychotische belevingen van klaggster veelal op de voorgrond aanwezig zijn. Zonder het gebruik van de medicatie zal de opname van klaggster onnodig lang dienen voort te duren omdat klaggster op basis van het huidige toestandsbeeld onvoldoende in staat kan worden geacht haar eigen leven goed in te richten. Voor verbetering van het toestandsbeeld acht de commissie gebruik van antipsychotische medicatie noodzakelijk. Duidelijk is dat vrijwillige inname van deze medicatie niet mogelijk zal zijn. Klaggster heeft de stellige overtuiging dat de antipsychotische medicatie enkel dient ter verbetering van de slaapproblematiek. Nu deze niet meer aanwezig is, is gebruik van deze medicatie niet meer noodzakelijk, naar het idee van klaggster. De commissie acht het ernstig nadeel duidelijk aanwezig in de vorm van maatschappelijke teloorgang en financiële problemen. De klachtencommissie is van mening dat de aangezegde verplichte zorg in de vorm van medicatie voldoet aan de vereisten van proportionaliteit, doelmatigheid, subsidiariteit en veiligheid. De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen verklaart de klacht over verplichte zorg in de vorm van medicatie **ongegrond**.

Beoordeling

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen verklaart de klacht over de beslissing om verplichte zorg te verlenen aan klager in de vorm van medicatie **ongegrond**.

Vervolg

Conform artikel 10:7 Wvggz kan door betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van de betrokkene, nadat de beslissing door de Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen is genomen, een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift worden ingediend bij de Rechtbank Groningen ter verkrijging van een beslissing op de klacht.

Aldus gegeven te Groningen op 11 november 2021, door de waarnemend voorzitter en de leden in aanwezigheid van de ambtelijk secretaris.

ambtelijk secretaris klachtencommissie

Secretariaat:

Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen
Postbus 128
9470 AC ZUIDLAREN

Deze uitspraak is verstuurd op 22 november 2021.